

Suomen palkkataso ylempää eurooppalaista keskitasoa – palkkaerot edelleen pieniä

Suomen palkkataso oli 2015 ylempää eurooppalaista keskitasoa. Suomen suhteellinen asema ei ole juurikaan muuttunut 2010-luvun alun tilanteesta. Hintatason huomioiminen kuitenkin heikentää asemaamme palkkavertailussa. Palkkaerot meillä olivat vertailumaiden pienimpiä ja pysyivät melko samalla tasolla koko tarkastelujakson 2007-2015 ajan. EU-maissa havaittiin erisuuntaista kehitystä palkkaeroissa. Suurin osa palkkojen kokonaisvaihteluista selittyi taustaryhmien sisäisillä palkkaeroilla.

SUOMALAISTEN JA RUOTSALAISTEN PALKKATASO SAMA

Palkat vaikuttavat elintasoon, työvoiman kysyntään ja tarjontaan, koulutusvalintoihin sekä yksityiseen kulutukseen. Suomalaisen kokoaikaisen palkansaajan kuukausiansio oli 2015 keskimäärin 3 386 euroa, joka on selvästi EU-maiden (2 116 euroa) keskiarvon yläpuolella. Pienintä palkkaa ansaittiin Romaniassa, suurinta Sveitsissä. Suomea korkeampi keskimääräinen kuukausipalkka oli seitsemässä Euroopan maassa (esim. Tanskassa ja Norjassa). Suomen ja Ruotsin keskimääräiset kuukausipalkat olivat lähes samat. EU-maiden väliset palkkaerot ovat pysyneet suurina, vaikka EU:n yhdentymisen myötä niiden on ajateltu kaventuvan.

HINTATASON HUOMIOIMINEN HEIKENTÄÄ SUOMEN ASEMAA

Suomi oli vasta kymmenes, kun verrataan ostovoimakorjattuja palkkoja. Ruotsi putoaa Suomen alapuolelle ja Itävalta ja Saksa menevät edelle. Hintatason huomioiminen kaiken kaikkiaan pienentää maiden välisiä palkkaeroja. Ostovoimakorjaus nostaa vertailussa eniten pienipalkkaisimpiin kuuluvia maita. Suomessa nimellisten kuukausipalkkojen keskimääräinen vuotuinen kasvu ajanjaksolla 2007-2015 oli 3,3 prosenttia ja reaali-palkkojen 1,2 prosenttia. Reaali-palkkojen vuotuinen kasvu oli muissa pohjoismaissa hieman voimakkaampaa.

PIENTEN PALKKAEROJEN MAA

Palkkatason ohella maiden sisäisten palkkarakenteiden ja niissä tapahtuneiden muutosten vertailu on tärkeää. Suomi pysyi pienten palkkaerojen ja vähäisen matalapalkkatyön maana tarkastelujaksolla. Myös muissa pohjoismaissa palkkaerot ja matalapalkkatyön osuudet olivat keskimääräistä pienemmät. Palkkaerojen suuruuteen vaikuttavat osaltaan työehtosopimusten kattavuus ja palkanmuodostuksen koordinaation aste. Pienten palkkaerojen maissa kuten pohjoismaissa järjestäytymisaste on korkea, työehtosopimukset kattavia ja palkan-

muodostus koordinoitua. Suurimmat palkkaerot löytyvät maista, joissa palkoista sovitaan varsin hajautetusti.

SUURIN OSA PALKKOJEN KOKONAISVAIHTELUSTA SELITTYI TAUSTARYHMIEN SISÄISILLÄ PALKKAEROILLA

Tutkimuksessa tarkasteltiin myös sitä, selittykö tietyn taustatekijän (kuten sukupuolen) vaikutus palkkojen kokonaisvaihteluun ryhmien välisillä vai ryhmien sisäisillä palkkaeroilla. Kaikkien taustaryhmien osalta ryhmien sisäisten palkkaerojen merkitys oli suurempi. Tarkastelluista ryhmistä oli ammattiryhmien välisten palkkaerojen merkitys kuitenkin suurin.

PT julkaisee jo kolmannen palkkavertailututkimuksen (Kauhanen & Laine, 2019), jossa vertaillaan EU-maiden palkkatasoa ja palkkarakennetta kokoaikatyötä tekevän palkansaajan näkökulmasta. Palkansaajasäätiön rahoittamassa palkkavertailussa esitetään kuvailevaa tilastotietoa palkoista ja palkkarakenteesta sekä niiden kehityksestä Euroopan maissa vuosina 2007-2015. Lisäksi palkkoja ja palkkaeroja vertaillaan mm. sukupuolen, koulutuksen, ammattiryhmän ja toimialan mukaan sekä analysoidaan eri ryhmien välisten ja sisäisten palkkaerojen merkitystä palkkojen kokonaisvaihtelulle. ■

LISÄTIETOJA

Merja Kauhanen, tutkimuskoordinaattori, PT
puh. (09) 2535 7335
merja.kauhanen@labour.fi

JULKAISU

Merja Kauhanen ja Olli-Matti Laine
Suomalainen palkkataso eurooppalaisessa vertailussa
Palkansaajien tutkimuslaitos,
Raportteja 39, 2019.